

Demokratiberedningens yttrande och förslag angående inköp av Vocean

Jämtlands Vål Bräcke har lämnat in en motion om att kommunen ska köpa in AI-verktyget Vocean. Kommunfullmäktiges demokratiberedning har berett ärendet.

Vocean är en plattform som samlar in, skapar och utvärderar idéer från ett obegränsat antal deltagare. Verktyget hjälper till med analys, generering av rapporter och summeringar. Vocean är beprövat och används inom många myndigheter och organisationer i vårt land. En beskrivning av företagets IT-säkerhet och hur AI:n fungerar bifogas.

Demokratiberedning har testat verktyget vid några tillfällen under våren 2024, bland annat i samband med medborgardialogen i Kälarne och vid en träff med ungdomar i Bräcke. Erfarenheterna är mycket goda. Verktyget skapar interaktivitet och engagemang bland användarna. Det upplevs som roligt och stimulerande. En stor fördel är att deltagarna kan få en snabb återkoppling av de synpunkter som framförs, kan reagera på dessa som i sin tur kan ge upphov till nya frågeställningar och tankebanor. Det går snabbt att sammanfatta svaren och få dem presenterade på den språkliga nivå som önskas. Deltagarna kan vara anonyma eller namngivna, allmänhet eller särskilt inbjudna, beroende på vad som väljs för tillfället.

Beredningen har även testat andra metoder (Menti, Forms och ChatGPT) för att göra enkäter och sammanställa svar. De är visserligen billigare i inköp men kräver större personella insatser och ger inte den interaktivitet som vi eftersträvar. Vi tror inte att vi får den respons som vi vill ha om vi inte använder ett digitalt verktyg som är snabbt och enkelt, såväl för oss som för dem vi vill nå.

Demokratiberedningen vill använda Vocean i medborgardialoger, dels för att förbereda mötena med de frågeställningar som allmänheten för tillfället tycker är viktigast och dels för att snabbt kunna sammanfatta de synpunkter som framkommer under mötena. Det minskar behovet av personell assistans. Kommunen kan använda verktyget för liknande syften även i sin interna verksamhet som arbetsplatsträffar, skyddsronder, vid organisationsutveckling med mera.

Det viktigaste användningsområdet för demokratiberedningens del handlar om att väcka och utveckla ungdomars intresse för den demokratiska processen.

För många år sedan fanns ett ungdomsråd i Bräcke som skulle ge ungdomars perspektiv på verksamhetens utformning och syfte. Problemet för dåvarande ungdomsrådet var att det blev mycket begränsat vilka som hade möjlighet att delta över tid. Vår idé är att nyttja ny teknik för att ge alla ungdomar i målgruppen möjlighet att delta, inte bara ett fåtal utvalda. Detta löser vi med digitala möten och framför allt genom att ge deltagarna möjlighet att mellan mötena lämna sina synpunkter via AI-verktyget, där alla som vill får samma chans att utveckla sina tankar. På det här viset når vi ungdomar i fler åldersgrupper, oberoende av skolform, bostadsort och annat som kan vara begränsande. Det räcker med att ha tillgång till dator eller modern mobiltelefon. Deltagandet behöver inte ske på skoltid.

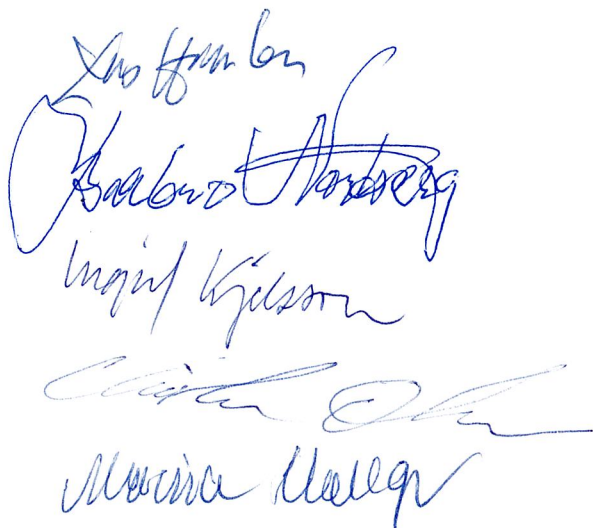
Vi är övertygade om att ett AI-verktyg som Vocean kan bli till stor nytta för den demokratiska processen i kommunens alla verksamheter. Det skapar öppenhet, transparens och ökade möjligheter till inflytande för både medborgare och medarbetare. Det har många insett före oss. Men det brådskar. Vi vill komma igång med arbetet så fort som möjligt för att hinna lägga grunderna inför nästa mandatperiod.

Vocean har de funktioner som vi efterfrågar. Kostnaden ligger inom ramen för vad som är möjligt att direktupphandla. De har varit mycket tillmötesgående under tiden vi har testat. Vi har stort förtroende för dem och vet att vi kan få den hjälp vi behöver. Därför ser vi helst att kommunen gör en direktupphandling och inte spiller tid på ett omständligt anbudsförfarande när vi redan vet vad vi vill ha. Utöver priset handlar det om funktionalitet, service och bemötande. Vi känner oss trygga med det vi har sett.

Vi föreslår att motionen beviljas och att medel avsätts i budgeten för 2026 för "Demokratiutveckling" (kommunfullmäktiges ansvarsområde) med 75 000 kronor till täckande av licens- och möteskostnader.

Vi föreslår att kommunstyrelsen yttrar sig i ärendet så att det kan behandlas av kommunfullmäktige på decembermötet.

/Kommunfullmäktiges demokratiberedning

Sara Hultén
Barbro Andersson
Ingolf Kjelson
Cecilia Ohlsson
Mona Hallén